

**FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**3.Kf.27.285/2007/3. szám**

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !**

A Fővárosi Ítéltábla a Szepesi és Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Gyárfás Márta ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Országos Rádió és Televízió Testület** (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. április 26. napján kelt 24.K.35.363/2006/3. számú ítélete ellen az alperes 4., a felperes 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésére meghozta az alábbi

**Í T É L E T E T**

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felek a költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket. Az alperes fellebbezési illetékét az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

## I n d o k o l á s

A felperes 2006. május ...-én ....perckor, valamint ...perckor I. kategóriába soroltan vetítette a ....című műsorának .....epizódjait. A hosszú évek óta folyó, családi és egyéni élethelyzeteket bemutató sorozat..... számú epizódjának egyik jelenetében (a továbbiakban: első jelenet) két szereplő párbeszéde zajlik, az esetleges bosszúról, az önvédelemről, a „félreállításról”. A következő jelenetben (a továbbiakban: második jelenet) egy szereplő fegyvert vásárol egy lepusztult városrészben, a fegyver egyértelműen látható. A .... számú epizódban ugyanez a szereplő a fegyvert kibiztosítja, céloz, majd elsüti, végül elrejt a lakásban (a továbbiakban: harmadik jelenet).

Az alperes a 2286/2006 (X. 11) számú határozatában megállapította, hogy a felperes a két műsorszámmal megsértette a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 5/B. § (2) bekezdését, ezért az Rttv. 112. § (1) bekezdés c.) pontja, valamint a műsorszolgáltatási szerződésben foglaltak alapján a felperes műsorszolgáltatási jogosultságának gyakorlását 2 percre felfüggesztette, és közlemény közzétételére kötelezte. Úgy ítélte meg, hogy 3401. számú epizód esetleges önbíráskodás és az illegális önvédelem kérdését feszegető első jelenete, az illegális fegyverkereskedelem és tartás problémáját érintő második jelenete, valamint a 3402. számú epizód fegyvert kipróbáló harmadik jelenete - azok képi és hangji megjelenítésével együtt - olyan elemeket hordoztak, amelyek meghaladják az I. kategóriába sorolhatóság szempontjait, és amelyek miatt a műsorszámok II. kategóriába sorolása lett volna indokolt. A szankció típusának és mértékének meghatározásakor figyelemmel volt arra is, hogy korábban a műsorszolgáltatót 16 esetben - egy alkalommal a perbelihez hasonló - jogsértés miatt már szankcionálta.

A felperes keresetében elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, harmadlagosan az alkalmazott szankció megváltoztatását kérte. Azzal érvelt, hogy a két epizód egy olyan, napjainkban játszódó családregénybe illeszkedik, amelyek az emberi kapcsolatokon túl a társadalmi lét különböző szegmenseinek bemutatásával hasznos információhoz juttatják a nézőket. A kifogásolt jelenetek kapcsán kifejtette, hogy a két szereplő párbeszéde még esetlegesen sem utalt önbíráskodásra, sem az önvédelem törvénytelen lehetőségére, a védelmet kereső szereplő által vásárolt fegyverről pedig nem derül ki a műsorszámban, hogy azt büntető törvénybe ütköző módon szerezte. Álláspontja szerint sem az epizódok egésze, sem azok kiragadott jelenetei nem sértették a 12 év alatti korosztály érdekeit, az alkotások korhatárra tekintet nélkül megtekinthetők voltak. Vitatta a szankció kiszabásának jogszerűségét is azzal, hogy az egyetlen, perbelivel megegyező jogsértésre hivatkozás nem alapozza meg a legsúlyosabb büntetés alkalmazását. Állította, hogy az alperes eljárási jogszabálysértést követett el, amikor a tényállást nem kellően, illetőleg megtévesztő módon tárta fel, és a határozatát nem megfelelően indokolta.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát akként változtatta meg, hogy a felperes .....perckor nem sértette meg a korhatári besorolással kapcsolatos kötelezettségét, részben pedig akként, hogy az alperes által kiszabott szankció mellőzésével felhívta a felperest a jogsértő magatartástól való tartózkodásra, egyebekben a felperes keresetét elutasította. A műsorszámokban kifogásolt jeleneteket egyenként vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy az első jelenet csekély mértékben tartalmazott a védeni kívánt korosztály számára félreérthető elemet, jogsértést emiatt nem látott megállapíthatónak. A második jelenet vizsgálata során nem tulajdonított jelentőséget annak a ténynek, hogy a fegyvert a szereplő milyen módon, esetleg bűncselekmény elkövetése útján szerezte meg és nem tekintette azt erőszakosnak sem. Ezzel együtt a második és a harmadik jelenetet a fegyver bemutatásának körülményei, kipróbálása, majd az eszköz körüli titkolózás, a pisztoly rejtegetése keltette félelem, bizonytalanság miatt, jogsértés megállapítására alkalmasnak ítélte. Megállapította, hogy az alperes a jogalap tekintetében a tényfeltárási és indokolási kötelezettségének eleget tett. A szankciót anyagi és eljárás jogi szempontból is, az alperesi, és az általa tett megállapításokhoz képest is vizsgálta. Figyelembe vette, hogy az alperes általánosságban, konkrét tények említése nélkül hivatkozott a korábbi, hasonló jogsértés miatt a felperes műsorszolgáltatási joga gyakorlásának 10 percre történő felfüggesztésére. Okszerűtlennek találta az alperesi mérlegelést és túlzottnak ítélte a legsúlyosabb büntetés ilyen mértékű alkalmazását is. A jogsértések mértékéhez igazodó enyhébb szankciót alkalmazott ezért.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a kereseti kérelmében foglaltak szerinti megváltoztatása érdekében a felperes fellebbezett. A kereseti indokai fenntartásával arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a második epizódot téves következtetés alapján ítélte jogsértőnek. Idézte az ítéletnek a jelenetek erőszakmentességét kiemelő megállapításait, állította hogy az erőszak a sorozattal alapvetően összeférhetetlen, és önmagában a fegyver erőszakmentes szerepeltetése nem okozhat a védett korosztályban bizonytalanságot, félelmet. Változatlanul azzal érvelt, hogy a kifogásolt jelenetek a 12 év alatti korosztály számára - felnőtt személy magyarázata nélkül is - feldolgozhatók voltak, ezért a jogsértés a..... számú műsorszám esetében sem állapítható meg.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, és az első műsorszám első jelenetére kiterjedően a felperes keresetének elutasítását kérte. Határozatában kifejtett indokait fenntartotta, és a bíróság téves következtetéseiire hivatkozott. Kiemelte, hogy a határozatának indokolásában pontosan megjelölte, hogy mely határozatával, és milyen jogsértés miatt szankcionálta a felperes korábbi hasonló jogsértését.

A felperes, illetőleg az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezések nem alaposak.

A felperes fellebbezési kérelemében - a keresetére visszautalva - az alperesi határozattal szembeni eljárásjogi kifogásait fenntartotta. Az másodfokú bíróság ezért elsődlegesen azt vizsgálta, hogy helyesen ítélte-e meg az elsőfokú bíróság az alperesi határozatot abból a szempontból, hogy azt az alperes a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásával hozta-e meg.

Az Rttv. 136. § (1) bekezdése alapján az alperes közigazgatási ügyben járt el, ezért határozatának meg kellett felelnie a határozathozatalkor hatályban lévő, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50.§ (1) bekezdésének és a 72.§ (1) bekezdésének. Ez utóbbi rendelkezés szerint a határozat indokolásának többek között tartalmaznia kell a megállapított tényállást, az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat; az ügyfél által felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait; az eljáró szakhatóságok megnevezését, és azokat a jogszabályokat, amelyek alapján a közigazgatási szerv a határozatot hozta. Az indokolás a döntés ténybeli és jogi megalapozottságának logikai levezetését tartalmazza. Eljárásjogi szempontból ezért az az indokolás fogadható el, melyből kétséget kizáróan megállapítható, hogy mi volt a döntés alapjául szolgáló tényállás, mi a helyes besorolás, és mi a szankció megválasztásának indoka, jogalapja. Az alperes határozata az indokolással szemben támasztott fenti törvényi követelményeknek megfelelt. Az alperes a tényállást a szükséges mértékben feltárta, röviden ismertette a vizsgált műsorszámok és a kifogásolt jelenetek tartalmát, kitért annak az Rttv. 5/B. § (2) bekezdés alkalmazása következtében vizsgálandó fő jegyeire, kiemelte azokat az elemeket, amelyek a törvényi rendelkezések szempontjából leginkább jellemzőek. Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a releváns tényállást feltárta, abból a szükségesnek ítélt jogkövetkeztetést levonta. Tévesen ítélte ugyanakkor a szankció megválasztásának indokait elégtelennek. Az alperes döntését a kiskorúak védelmére vonatkozó szabályok megsértésének számára és egy alkalommal az Rttv. 5/B. § (2) bekezdésének megsértésére és az akkor alkalmazott szankció fajtájára, mértékére alapította. Ezzel indokolási kötelezettségét teljesítette. Helyesen hivatkozott arra az alperes, hogy a korábban elkövetett jogsértés törvény szerinti meghatározása (kiskorúak védelme, illetve, az 5/B. § (2) bekezdés megjelölése) elégséges indok ahhoz, hogy az azonos vagy hasonló korábbi jogsértések miatti szankció az újabb jogsértés miatti büntetés kiszabásának mércéjét megadja.

A másodfokú bíróság a továbbiakban, a műsorszám kategorizálására, és a szankció megválasztására vonatkozó ítéleti megállapítások jogszerűségét vizsgálta. Ehhez az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást annyiban pontosította, hogy az „epizód” a műsorszámmal szinonim fogalom, míg a „jelenet” annak hosszabb, rövidebb, egybefüggő történetet feldolgozó, adott cselekményszázat továbbfűző része. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában e két fogalmat következtlenül használta, azonban jogi okfejtése a fogalmak helyes értelmezésére utalt a jogsértést megítélését illetően. Az ítélet indokolásából egyértelműen kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság csak a 3401. számú epizód első jelenetére - melynek kezdő időpontja helyesen: 20:28 perc - nézve tartotta indokolatlannak a felperes

marasztalását. Egyebekben az elsőfokú bíróság a tényállást kellő mértékben, helyesen tárta fel és helytállóan állapította meg, hogy a három jelenetből az első jelenet nem alapoz meg jogsértést míg a másik két jelenet kapcsán jogszerű volt a felperes marasztalása. A másodfokú bíróság az egyes jelenetek tartalmának megítélésével, és az abból levont jogi következtetésekkel és annak indokaival egyetért, azt nem ismétli meg. Kiemeli ugyanakkor, hogy a műsorszámok megítélése a besorolást illetően nem változott erre nézve az első fokú ítélet rendelkező része sem tartalmaz - helyesen - rendelkezést, hiszen mindkét epizód tartalmazott olyan jelenetet, amely I. kategóriába nem lett volna bemutatatható. Erre figyelemmel mindkét epizód bemutatásával a felperes megsértette az Rttv. 5/B. § (2) bekezdését. A felperes fellebbezésére a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat emeli ki:

A jogalkotó egymásra épülve a II-V kategóriákban nevesíti azokat az elemeket, amelyek hiánya kell ahhoz, hogy a műsorszám az I. kategóriába sorolható legyen. A II. kategóriához tartozó korcsoport esetében a törvény általánosságban a félelemről, a megértés hiányáról, illetőleg a félreértés lehetőségéről beszél. Az Rttv. 5/B. §-ának (2) bekezdésében foglalt ezen törvényi elemek megvalósulása esetén az I. kategória jogszerűen nem alkalmazható besorolás. A második és harmadik jelenet a képi és hangszerek izgalomfokozó hatása, a fegyver bemutatásának, vásárlásának körülményei (rejtegetés, titkolózás), annak használata félelmet kelthettek a védeni kívánt korosztályban. Az ilyen korú gyermekek ugyanis a látottakat még nem képesek önállóan elemezni, értékelni, különös védettségüket éppen ez a kiszolgáltatottság indokolja. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen döntött amikor mindkét műsorszámot - az első jelenet jogi megítélését kivéve - változatlanul jogsértőnek minősítette. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját arról, hogy a..... számú epizód első jelenete miatt a műsorszám II. kategóriába sorolása önmagában még nem lett volna indokolt. Az alperes a fellebbezésében olyan újabb érvet nem hozott fel, amely a hivatkozott jelenet félelemkeltő hatását igazolta volna.

Az alkalmazott szankciót az elsőfokú bíróság a felperes harmadlagos kereseti kérelme alapján, jogszerűen vizsgálta. Döntésével a másodfokú bíróság - utalva az eljárási szabályok sérelmével kapcsolatban már kifejtettekre - eltérő indokok alapján ért egyet. Nem hagyhatta figyelmen kívül, hogy a felperes kereseti indokai egy jelenet tekintetében helyesek voltak, melynek a szankció meghatározásakor kifejezésre kell jutnia. Erre figyelemmel a legsúlyosabb szankció ilyen mértékű alkalmazása is eltúlzott, és enyhébb, a jogsértések súlyához igazodó, arányos jogkövetkezmény alkalmazása volt indokolt.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A peres felek másodfokú költségeiket a Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében maguk viselik.

A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés c.) pontja, a 46. § (1) bekezdése, és a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 13. § (2) bekezdése értelmében köteles a fellebbezési illeték viselésére, míg az alperes személyes illetékmentessége folytán feljegyzett fellebbezési illetéket az IM rendelet 14.§-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2007. év december hó 5. napján

**Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke,**

**Dr. Szőke Mária s.k. előadó bíró,**

**Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hitelül:  
tisztviselő